

**Zátěžové zkoušky
JE Dukovany a JE Temelín
– závazek do budoucnosti**

ing. mgr. Vladimír HLAVINKA

CO ZNAMENAJÍ POJMY JAKO BEZPEČNOST NEBO KULTURA BEZPEČNOSTI

- **Co je to bezpečnost?**

schopnost zajistit, aby rizika poškození zdraví osob, životního prostředí nebo materiálních škod byla omezena na přijatelnou úroveň.

Co vlastně znamená zajišťovat bezpečnost?

**Dělat správná rozhodnutí, ve správný okamžik.
Bezpečnost znamená mít systém.**

- **O čem je kultura bezpečnosti?**

je soubor charakteristik, osobních postojů a myšlení lidí (jednotlivců i organizace), které zajišťují, že otázkám a problémům bezpečnosti je věnována nejvyšší priorita odpovídající jejich důležitosti.“

Co vlastně znamená mít dobrou kulturu bezpečnosti?

Dělat správné věci správně, i když se nikdo nedívá.

Co má zajistit systém řízení bezpečnosti

Za jakýchkoli podmínek:

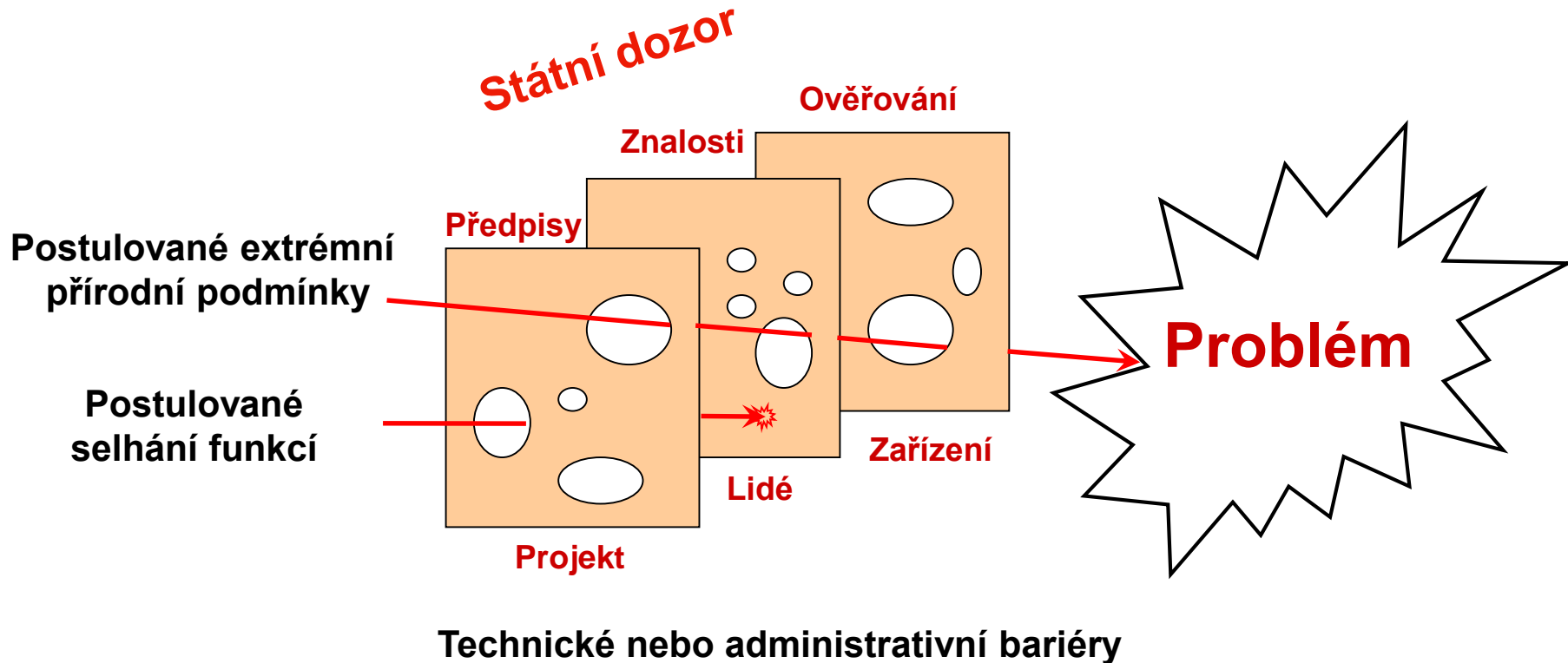
- Odstavit reaktor zastavit štěpnou řetězovou reakci
- Odvést teplo z aktivní zóny
- Ochránit okolí od radioaktivních látek

Systém fyzických bariér:

1. Palivo matrice a jeho pokrytí
2. Primární okruh
3. Hermetická obálka

JAKÉ JSOU STAVEBNÍ KAMENY SYSTÉMU ŘÍZENÍ BEZPEČNOSTI

JAK SE V ČEZ PROVÁDÍ TRVALÉ HODNOCENÍ (OVĚŘOVÁNÍ) BEZPEČNOSTI – když se nikdo nedívá...

- **Periodické hodnocení bezpečnosti** (1x10 let) – srovnání aktuálního stavu projektu, zařízení, kvality řízení, personálu, průkazů bezpečnosti a rizik, dopadů na životní prostředí, postupů, připravenosti k řešení havarijních stavů, atd. vůči „state of art“ (mezinárodní požadavky a doporučení)
(pro JE Dukovany dokončeno v roce 2007, pro JE Temelín v roce 2009)
- Pravidelně zveme na naše elektrárny **zahraniční mise** nebo experty z jiných JE (1x 4 roky) – pro nastavení zrcadla a získání nejlepší praxe v oboru
- **PSA** Probabilistic safety assesment – pravděpodobnostní hodnocení
- Periodická obnova **licencí** a kontinuální státní **dozor**

- Pravidelně **testujeme / zkoušíme** zařízení důležité pro bezpečnost (které se nepodílí na výrobě)
- Pravidelně **ověřujeme / cvičíme** připravenost a schopnost personálu čelit havarijním podmínkám
- Pracujeme se **zkušenostmi** (vlastními i ostatních, pozitivními i negativními)

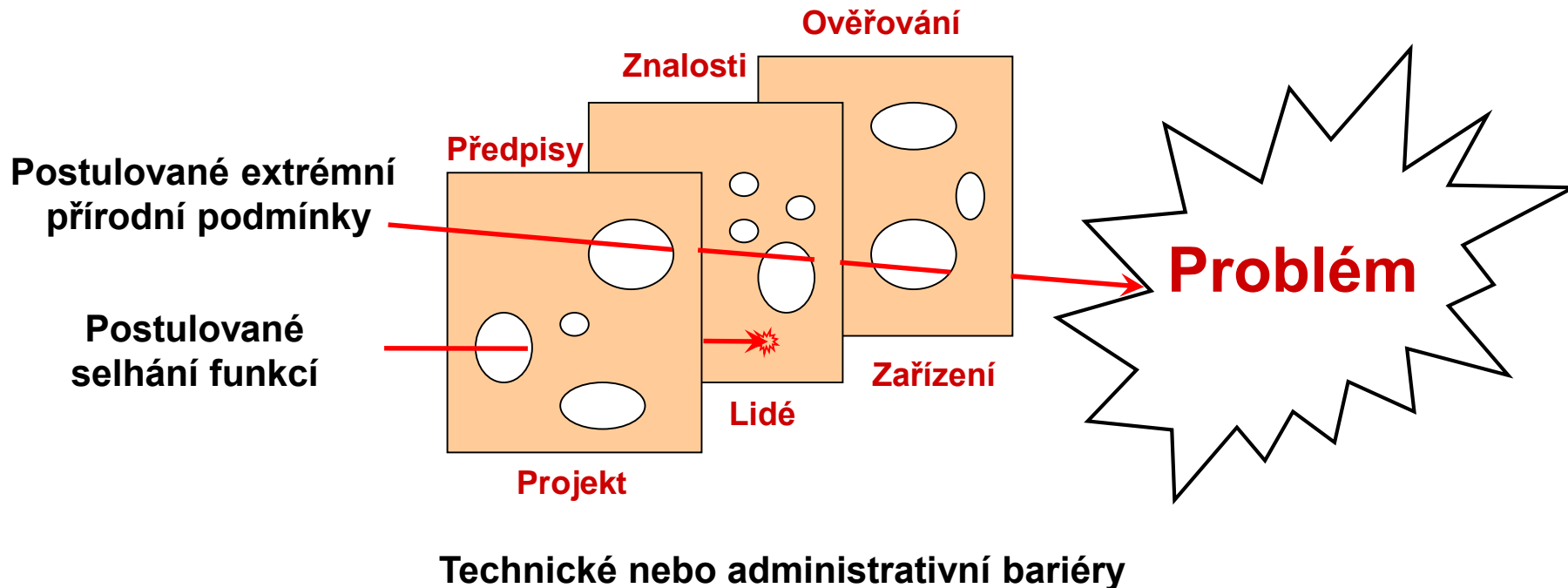
CO JSOU A CO NEJSOU ZÁTĚŽOVÉ ZKOUŠKY JAKO REAKCE NA UDÁLOSTI VE FUKUŠIMĚ ..

- **Zátěžové zkoušky / testy jsou:**
  - cíleným hodnocením bezpečnostních rezerv a odolnosti JE vůči extrémním přírodním podmínkám a krizovým stavům (na straně ČEZ byly zahájeny 1. června a ukončeny 31.října 2011).
  - příležitostí pro další zvýšení bezpečnosti JE

- **Zátěžové zkoušky / testy nejsou:**
  - hodnocením, jehož výsledkem mělo být rozhodnutí „vyhověla“ nebo „nevyhověla“
  - reálným testováním, při kterém by vznikaly situace ohrožující bezpečnost elektrárny (pouze modelové výpočty, ověřování dat, apod.)

JAK SE PROVÁDÍ TAKOVÉ CÍLENÉ HODNOCENÍ BEZPEČNOSTI

Je nutné prokázat, že možnost vzniku problému (viz níže) je přijatelně nízká!
Každá bariéra / řešení může být překonána při stupňování zatížení!
Odolnost celku je dána vlastnostmi a počtem bariér!

MÁME ROBUSNÍ KONCEPT ALE NALEZLI JSME I PŘÍLEŽITOSTI, JAK BEZPEČNOST DÁLE POSÍLIT

- Všechna zařízení důležitá pro bezpečnost jsou 3x nezávisle zálohována

např. odvod tepla, elektrické napájení ....

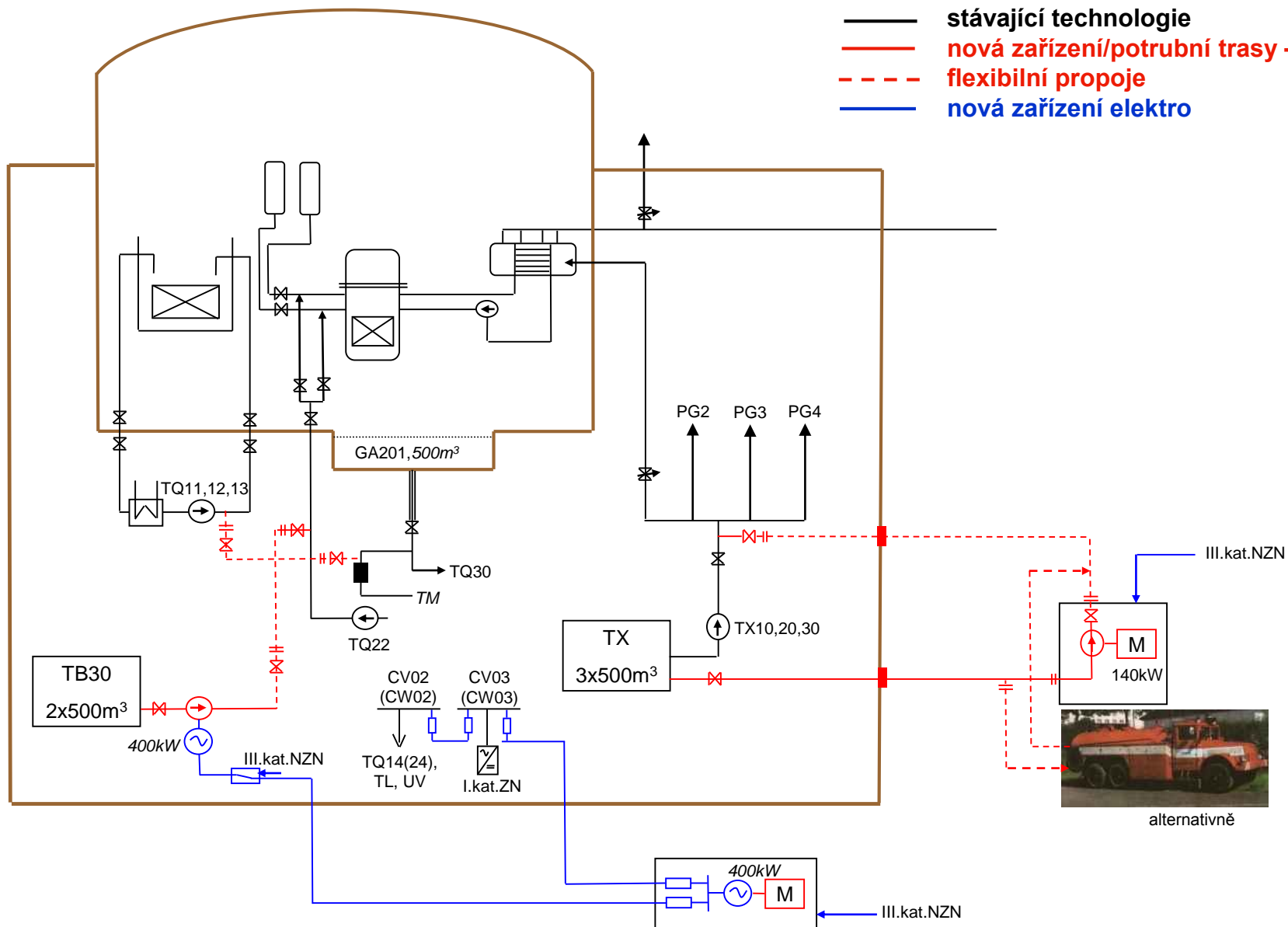
- Pro případ vzniku neočekávaných podmínek JE máme vždy připraveno několik nezávislých způsobů řešení
- Přesto uvažujeme o vytvoření dalších prostředků k ochraně barier
  - externí motorčerpadla
  - mobilní dieselagregáty
  - nové postupy a výcvik

Dieselgenerátor – lodní motor (6 300 kW)

- stávající technologie
- nová zařízení/potrubní trasy –
- - - flexibilní propoje
- nová zařízení elektro

KONCEPT OPATŘENÍ JE VYTVOŘEN, JADERNÁ ENERGETIKA ALE NENÍ O ZBRKLÝCH ROZHODNUTÍCH

Opatření rozdělujeme na krátkodobá a střednědobá:

- **V letech 2012 a 2013 zrealizujeme opatření v oblastech havarijní odezvy a postupů (např. doplnění specifických postupů při ohrožení všech bloků)**
- **V letech 2014 a 2015 zrealizujeme opatření v oblastech projektu:**
  - **opatření většinou nelze realizovat za provozu JE**
  - **nejedná se o řešení typu „koupím si automobil“ (musí být připravena přípojná místa, náhradní potrubí, ...)**
  - **nové zařízení musí být spolehlivé a funkční (nelze připustit argumenty typu dodatečně ..., až po nákupu ..., apod.)**
  - **musí být vycvičen personál**

Program opatření Jaderná elektrárna Dukovany

Zemětřesení a extrémní přírodní podmínky

Projekt

Odolnost objektů (CČS, HVB atd.) při extrémních podmínkách

Havarijní odezva

Ohrožení HRS/TPS a krytů při extrémních podmínkách (záložní HŘS)

Dostupnost techniky HZSp při extrémních podmínkách

Přístupnost k objektům (těžká technika) po seismické události

Alternativní prostředky pro vnitřní i vnější komunikaci

Postupy

Extrémní podmínky v lokalitě JE (vítr, teplota, sníh, zemětřesení)

Návody pro zajištění BF při poškození JE

Elektrické napájení a koncový odvod tepla

Projekt

Diverzní koncový jímač tepla (k CHV)

Alternativní dobíjení akubaterií a napájení vybraných spotřebičů

Alternativní doplňování vody do PG/BSVP/I.O (vč. roztěsněného Re)

Alternativní napájení krytů a telefonních ústředěn

Alternativní napájení TSFO

Alternativní varování a vyrozumění personálu EDU a obyvatel v ZHP

Havarijní odezva

Dostatek personálu při dlouhodobém SBO na všech blocích

Postupy

Obnova napájení při SBO všech bloků

Ztráta TVD na všech blocích

Současné plnění PG hasičskou technikou na všech blocích

Odlehčování zátěže akubaterií a provozování nouzového osvětlení

Program opatření Jaderná elektrárna Dukovany

Zvládání těžkých havárií

Projekt

Obyvatelnost BD

Zvýšení kapacity pro likvidaci havarijního vodíku při TH

Chlazení taveniny z vnějšku TNR

Doplnění PAMS o Ra situaci a stav BSVP

Kyslíková regenerace v krytech

Havarijní odezva

Školení a výcvik TPS v oblasti TH

Dohody s externími složkami (IZS, armáda) a blízkými JE

Postupy

Návody SSAMG (otevřený reaktor / BSVP)

Program opatření Jaderná elektrárna Temelín

Zemětřesení a extrémní přírodní podmínky

Projekt

Zodolnění objektů DG proti zatékání

Havarijní odezva

Ohrožení HŘS/TPS a krytů při extrémních podmínkách (záložní HŘS)

Dostupnost techniky HZSp při extrémních podmínkách

Přístupnost k objektům (těžká technika) po seismické události

Prostředky (alternativní) pro vnitřní i vnější komunikaci

Doplňování (alternativní) nafty z cisterny při dlouhodobém provozu DG

Postupy

Návody pro zajištění BF při poškození JE (EDMG)

Elektrické napájení a koncový odvod tepla

Projekt

Alternativní dobíjení akubaterií a napájení vybraných spotřebičů

Alternativní doplňování vody do PG/BSVP/I.O (vč. roztěsněného Re)

Napájení armatur VZT systémů pro izolaci kontejnmentu na akubaterie

Havarijní odezva

Dostatek personálu při dlouhodobém SBO na obou blocích

Postupy

Obnova napájení při SBO obou bloků (využití DG sousedního bloku)

Provoz bloků při dlouhodobé činnosti DG

Izolace kontejnmentu při odstávce

Odlehčování zátěže akubaterií a provozování nouzového osvětlení

Odvod tepla ze systémů SKŘ po ztrátě TVD

Program opatření Jaderná elektrárny Temelín

Zvládání těžkých havárií

Projekt

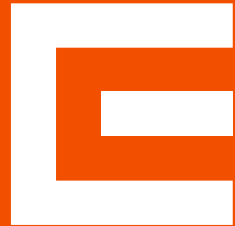
Doplňování (alternativní) vody do jímky kontejnmentu
Zvýšení kapacity pro likvidaci havarijního vodíku při TH
Lokalizace taveniny mimo TNR

Havarijní odezva

Kvalifikovaný a vycvičený personál OHO
Školení a výcvik TPS v oblasti TH
Dohody s externími složkami (IZS, armáda) a blízkými JE

Postupy

Návody SSAMG (otevřený reaktor / BSVP))

**DĚKUJI ZA POZORNOST
PROSÍM VAŠE DOTAZY**